

Arjan Pronk

Liever een hernia dan een kutgeluid

Arjan Pronk heeft alle Nederlandse podia al meerdere malen gezien, van de feesttent in Lutjebroek en het café van Luttenberg tot Lowlands en de Zwarte Cross. Dat deed hij met Damaged Brain, Prodigal Sons, 16Down, The Horse Company en nu met Bökkers. Alsof dat nog niet genoeg is, komt hij binnenkort ook nog eens met een solo-album.

Zodra Bökkers in het Arnhemse Luxor Live Leaven In De Brouweri-je, het titelnummer van het onlangs verschenen album, inzet, vliegen de eerste biertjes al door de lucht. Wat volgt is een avond pompende rock & roll met nummers over vrouwen, bier en feesten, afgewisseld met gevoelige nummers als Jezus en het echt wel mooie Kold Bloed. Aan het eind van de avond is de zaal een ravage. Hoe anders was dat een paar weken eerder toen we op een zonnige dag vanuit de Randstad naar het oosten van het land trokken om Arjan op te zoeken. Als hij ons ophaalt van het station, besluit hij een toeristische route naar zijn huis te nemen door de prachtige Sallandse heuvelrug. 'Dit is het bos waar ik graag wandel', vertelt de bebaarde bassist. We stoppen langs de weg en kijken uit over het uitgestrekte landschap. Even later rijden we langs een sterk energetisch veld te midden van een bos waar druïden en wichelroedelopers elkaar geregeld treffen en langs de zandkuil in Luttenberg waar Bökkers jaarlijks het Koele Koele-festival organiseert.

'Ik vind het fijn als Nederland twinkelt van de rock & roll en er overal livemuziek is', zegt

Pronk als we eenmaal aan zijn keukentafel zitten. De bassist woont in een voormalig hotel dat vol staat met designmeubelen, naast muziek een andere passie van hem. Een verdieping lager is een winkelpand. Daar zat vroeger zijn winkel, Grotzooi, waar hij tweedehands meubelen verkocht. Daar heeft hij dankzij het succes van Bökkers geen tijd meer voor.

'Niet om te raaskallen over vroeger, maar je had alleen al hier in de buurt Zaal Struik in Lemelerveld, daar was iedere week livemuziek. Een donker rock & roll-hol en een magneet voor rapaille. Dan had je nog De Lantaarn in Hellendoorn, een zinderende bluestent. Daar traden The Red Devils en de zoveelste versie van Brainbox of Livin' Blues nog op. Samen met dorpshuis Elkerlyc in Luttenberg waar obscure metal en alternatieve bands - Slayer speelde er ooit - geboekt werden, had je het voor het uitkiezen.'

Linkshandig

Met al die muziek in de buurt begon het gedonder, zoals Arjan het noemt. 'Ik denk dat ik veertien was. Een kameraad van mij had een drumstel. Een andere vriend had een gitaar en die gingen met zijn tweeën een

'Met mijn '56 Fender Precision treed ik niet op. Op het podium wordt te vaak met bier gesmeten'

beetje rammen.' Dat wilde Arjan ook, dus hij toog naar muziekwinkel De Graaf in Zwolle. 'Daar ging ik naartoe met mijn vader en mijn kameraad Raymond van Olphen, die is nu fotograaf onder de naam Bullet-Ray. Hij was de gitarist van mijn allereerste bandje. Hij had al een gitaar dus hij ging mee als deskundige. Ik kon hooguit een paar akkoorden en bassen had ik nog nooit gedaan. Ik kocht een gitaar, maar toen ik thuiskwam ontdekte ik dat het een linkshandige was. Raymond, mijn deskundige kameraad, had het ook niet door.' Die gitaar ging dezelfde dag nog terug en Arjan stapte over op de basgitaar.

Arjan staat op om een kopje koffie en koekjes te pakken. We hebben het over wat voor bassisten hij graag hoort spelen. 'Ik ben helemaal niet van de virtuozen, ik luister naar bands. Dat geflikflooi op zo'n bas vind ik geen reet

aan. Het valt me uiteraard op wanneer de drummer of bassist lekker speelt, maar ik luister altijd naar het totaal. Als ze mij vragen welke bassisten ik goed vind, kom ik altijd op Rinus Gerritsen uit. En Bartman, de bassist van Peter Pan Speedrock. Ik vind het mooi als iemand niet bijgeschaafd is, als je eigenheid hoort. In het geluid van die bassist zit een hele fijne rockabilly rumble, echt te gek. Ook Lou Barlow (Dinosaur Jr.) en Geezer Butler (Black Sabbath) borrelen meteen boven. James Jamerson vind ik ook te gek, maar dat is niet voor niets een cliché; dat vindt bijna iedereen. En Donald 'Duck' Dunn. Ik heb net zo'n bas trouwens, zal ik die pakken?'

Enkele ogenblikken later zitten we met een basgitaar in onze handen. 'Deze heb ik nu twee of drie jaar, ik gebruik 'm ook veel. Het is een '56 Fender Precision, een echte. Ik

neem 'm wel eens mee naar de radio en de studio. Op het podium wordt veel te vaak met bier gesmeten, dus ik ben zo verstandig dat ik die maar niet meeneem.' De '56 is niet de enige Precision van Arjan en waarschijnlijk ook niet de laatste. 'Ik wil ooit nog een keer een '51 of '52, die eerste Precisions. Ik ken iemand die er een verkocht, maar ik was net te laat.'

Stooges & Stones

Het eerste wat opvalt, is dat de snaren van de bas vrij hoog staan. 'Dat heb ik altijd. Als een bas afgesteld uit de winkel komt, kan ik er niet mee uit de voeten. Ik snap dat je je kunt onderrichten in iets en les is natuurlijk prima maar ik heb nooit precies geleerd hoe het moet. Ik heb wel eens les gehad, maar daar kon ik helemaal niks mee. Ik heb muziek leren maken door met leeftijdsgenoten hier uit het

dorp voor de lol bij elkaar te gaan zitten. Er was niemand beter dan een ander, we waren allemaal beginners en dat is heel leuk. We begonnen gewoon met liedjes naspelen. Als je begint met liedjes van The Stooges en de Stones, dan lukt dat allemaal wel. Als je het nu terughoort, springen de tranen in je ogen, maar we speelden nummers met zo'n oerriif, zoals No Fun en I Wanna Be Your Dog. Die konden we en zo leer je gaandeweg een beetje spelen.'

Arjan wil nog wel eens afdwalen, dus we vragen nogmaals naar de hoge snaren. 'Ik hou niet van fretbuzzing. En dat gekletter. Je kan aan mijn vingers wel zien dat ik onbenullig speel, het zijn net hamertjes. Ik zeg vaak voor de grap als ik 'm laat afstellen dat er net een pakje shag onderdoor moet kunnen zonder dat je wat raakt.'

Heilige graal

Met de bas nog in onze handen, hij klinkt heerlijk, gaan we richting versterkers. 'Ik heb altijd zo'n grote Ampeg bij me en daar heb ik een nieuwe Fender Super Bassman op staan.' Met 'zo'n grote Ampeg' bedoelt Arjan een 8x10 inch-kabinet. 'Mensen zeggen dan: "Dat is zwaar, dat weegt zoveel kilo". Ik zeg dan dat het mij geen zak interesseert hoeveel zo'n ding weegt. Vervolgens is het: "Maar jij hebt roadies". Flikker toch op! Ik zit vanaf mijn veertiende in bands. Als wij met The Horse Company in het Paard speelden, moest ik gewoon in mijn eentje die dikke Ampeg in die oude Volvo sodemieteren en daar heb ik nooit over geklaagd. Ik ga vol voor het geluid. Ik heb liever een hernia dan een kutgeluid.'

Dat Arjan op een Bassman speelt, is iets van de laatste jaren. Daarvoor stond er op zijn kabinet altijd een oude Ampeg SVT. 'Mijn toenmalige band speelde een keer in het voorprogramma van Earth and Fire - toen zij in hun nadagen zaten - in Zaal Struik. Het podium daar is klein dus ik mocht op de versterker van de bassist spelen. Dat was een oude SVT en ik dacht godver, wat een lekker geluid. Zo ben ik aangestoken met het Ampeg-virus.' Aan een SVT komen, was echter nog een ander verhaal. 'Dat was in de tijd voordat internet bestond. Ze waren niet te krijgen in Nederland dus ik ben als een gek gaan jagen om er toch een te vinden en dat was niet te doen. Ik zocht advertenties in Musicmaker en kranten en ging muziekwinkels af.' Uiteindelijk vond Arjan er twee. Een bij Big One in Zwolle waar iemand de zijne had ingeruild. Arjan was daar inmiddels zo vaak langs geweest dat ze

hem meteen belden. Voor de andere moest hij naar Hamburg rijden. 'Maar daarna heb ik jarenlang, zowel bij Prodigal Sons als bij 16Down, op een Ampeg SVT gespeeld, de heilige graal. Die klinkt te gek met zo'n 8x10 inch box in combinatie met een oude Jazz of Precision.'

In de studio van Henk Jonkers in Amsterdam gebeurde er echter iets. 'We namen daar met The Horse Company een demo op. We waren met de auto naar Amsterdam gekacheld met alleen gitaren mee. Henk had een Acoustic 18 inch-kabinet met daarop een hele fijne, mufte Fender Bassman 135. Die had ik vroeger ook weleens gehad, maar dan in combinatie met de Fender box die erbij hoorde. Dat klonk net als papier en dat vond ik toen niet lekker.' Dat was dit keer wel anders. 'Ik hou van een muf, warm, woody geluid. Buizen, niet te veel mid. Als je je ogen dicht doet, denk je soms dat ik wollen handschoenen aan heb. Ik heb ook altijd de toonknop helemaal dicht, daardoor krijg je een fijne "oenska boenka".' De Bassman had dat en de SVT werd ingeruild. Zijn kabinet deed Arjan echter niet weg. 'Die 8x10 zorgt voor de nodige definitie, anders wordt het een grote, te mufte, bende.'

Als we over pedalen beginnen, zijn we snel uitgepraat. 'Ik gebruik wel eens zo'n distortion apparaat voor wat nummers waar ik met bas begin. Ik weet het merk niet eens, zo'n roze bakkie.' Na ons gesprek heeft Arjan het opgezocht: het is een Phat Phuk B van Wren And Cuff. 'In die Bassman-versterkers zit overigens een te gekke overdrive. Met 16Down had ik wel zo'n pedalenbak, van flangers tot een Micro Synth van Electro-Harmonix. Ik ben eigenlijk blij dat ik daar nu vanaf ben.'

Arjan pakt een andere bas, zonder snaren dit keer. 'Ik speel live altijd op een '63 Precision, een witte. Die klinkt als een klok en neem ik na elk optreden weer mee naar huis. Maar deze heeft het hele jaar als reserve in onze vrachtwagen gelegen en moet even bijkomen. De bespanning is eraf gehaald en de pin is losgedraaid.' De bas in kwestie is een Precision uit '69. Arjan heeft er daar twee van, een crèmekleurige en deze sunburst. 'Die crèmekleurige heb ik vorig jaar het hele jaar in de vrachtwagen laten liggen, die was daarna ook krom. Dat moet ik eigenlijk niet doen, daar zijn ze veel te cool voor. Ik moet eigenlijk een goedkope kutbas van een paar honderd euro kopen met van die kneiterharde lak erop.'

Live speelt Arjan altijd op deze '63 Fender Precision